

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginvaltuusto, § 159, 13.10.2025

Kaupunginhallitus, § 383, 15.09.2025

§ 159

Valtuustoaloite puhe- ja läsnäolo-oikeuden myöntämiseksi vanhusneuvostolle ja vammaisneuvostolle Tampereen kaupunginvaltuustoon ja soveltuviin lautakuntiin sekä kaupunginvaltuustoon aloitteenteko-oikeus – Tampereen perussuomalaisten valtuustoryhmä

TRE:5841/00.00.01/2024

Kaupunginvaltuusto, 13.10.2025, § 159

Valmistelija / lisätiedot:
Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot

Lakiasiaintoimiston johtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, kehittämispäällikkö
Taina Lehmuskoski, puh. 044 423 5633 ja johtava juristi Riikka Viitaniemi,
puh. 050 526 3225, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoimiston johtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Tampereen perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite
merkitään tiedoksi ja aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Tiedoksi

Tampereen perussuomalaisten valtuustoryhmä, Kirsi Nurmio, Mikko Ala-
Kapee

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Kaupunginhallitus, 15.09.2025, § 383

Valmistelijat / lisätiedot:
Klami Laura

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tampereen perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite merkitään tiedoksi ja aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Perustelut

Tampereen perussuomalaisten valtuustoryhmä on valtuustoaloitteessaan esittänyt, että nuorisovaltuuston lisäksi myös vanhusneuvostolle ja vammaisneuvostolle myönnetään oikeus lähettää edustajansa puhe- ja läsnäolo-oikeudella Tampereen kaupunginvaltuuston kokouksiin. Lisäksi aloitteessa esitetään, että vanhusneuvosto saa puhe- ja läsnäolo-oikeudella edustajansa niihin lautakuntiin, joissa tehdään ikäihmisten turvallisuutta, elinoloja ja hyvinvointia koskevia päätöksiä. Lisäksi esitetään, että vammaisneuvosto saa puhe- ja läsnäolo-oikeudella edustajansa niihin lautakuntiin, joissa tehdään vammaisten turvallisuutta, elinoloja ja hyvinvointia koskevia päätöksiä.

Edelleen aloitteessa esitetään, että sekä vanhusneuvostolla ja vammaisneuvostolla on nuorisovaltuuston tavoin oikeus tehdä valtuustoaloitteita sekä, että vanhus- ja vammaisneuvostolta pyydetään lausunnot aloitteisiin ja päätösesityksiin, jotka koskettavat heidän vaikuttamistoimielimensä alueita.

Nuorisovaltuuston nimeämillä edustajilla on hallintosäännön 93 §:n mukaan läsnäolo- ja puheoikeus valtuuston kokouksessa, lukuun ottamatta valtuuston suljettua kokousta. Vaikuttamistoimielimistä vain nuorisovaltuustolle on myönnetty tämä läsnäolo- ja puheoikeus, koska alle 18-vuotiaat eivät voi olla ehdokkaana ja tulla vaaleilla valituiksi valtuustoon. Tämä perustuu muun muassa kuntalain esitöihin ja Kuntaliiton hallintosääntömalliin.

Valtuuston kokoonpanoa ei ole tarkoituksenmukaista kasvattaa muilla vaikuttamistoimielinten jäsenillä. Nyt puheena olevien vanhus- ja vammaisneuvoston lisäksi Tampereella toimii maahanmuuttajaneuvosto mikä tulisi yhdenvertaisuuden näkökulmasta myös huomioida tarkastelussa. Mikäli kaikista vaikuttamistoimielimistä tulisi edustajat valtuuston kokouksiin, tarkoittaisi tämä kuuden edustajan lisäystä valtuuston kokouksiin ja myös kokouskustannusten kasvattamista.

Kuutoskuntien osalta selvitettiin neuvostojen läsnä- ja puheoikeuksia valtuustossa. Kuutoskunnissa ei ole neuvostoilla myönnettyä läsnä- ja puheoikeutta. Kuutoskunnista Oulun kaupungilla on käytössään malli, missä kaupunginhallituksella on kaksi kertaa vuodessa tapaaminen neuvostojen kanssa. Muiden kuntien osalta esimerkiksi Savonlinnassa on vuonna 2023 myönnetty läsnä- ja puheoikeus vanhus- ja vammaisneuvostojen jäsenille valtuuston kokouksiin.

Hallintosäännön 122 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää läsnäolo- ja puheoikeuden myöntämisestä vaikuttamistoimielinten edustajille lautakuntien kokouksissa. Nuorisovaltuuston osalta kahdelle edustajalle on myönnetty läsnäolo- ja puheoikeus kasvatus- ja opetuslautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan, elinvoima- ja osaamislautakunnan,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

asunto- ja kiinteistölautakunnan, yhdyskuntalautakunnan ja Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan kokouksissa. Lisäksi nuorisovaltuuston edustajalla on läsnä- ja puheoikeus kaupunginhallituksen kehittämiskokouksissa. Aloitteessa on esitetty, että läsnä- ja puheoikeus annettaisiin niihin lautakuntiin, joissa käsitellään kyseistä neuvostoa koskevia asioita. Käytännössä kaikkien lautakuntien alueella voi olla asioita, joissa edellä mainitut edellytykset täyttyisivät. Lisäksi on hyvä huomoida edellä mainittujen lautakuntien kokousten aikataulu. Samalla viikolla voi olla esimerkiksi neljä lautakunnan kokousta, mikäli edellyttäisi kaikilta neuvostoilta jäsenten mahdollisuutta osallistua kokouksiin. Mikäli edellä mainittuihin lautakuntiin annettaisiin läsnä- ja puheoikeus neuvostojen edustajille, tarkoittaisi tämä merkittävää lisäystä kokouskustannuksiin.

Voimassa olevan kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti maahanmuuttajaneuvoston, vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston kokouspalkkio kokouksistaan on 170 euroa. Nuorisovaltuuston edustajille maksetaan valtuuston kokoukseen osallistumisesta 80 euroa ja lautakunnan kokoukseen osallistumisesta maksetaan 60 euroa.

Kuuden neuvostojäsenen valtuustokokousten pysyvä kustannuslisäys (170 euron palkkiolla) olisi vuositasolla 12 kokouksen osalta 12 240 euroa.

Kunkin lautakunnan kokouksia on vuodessa 11-12, pois lukien yhdyskuntalautakunta, jonka kokouksia esimerkiksi vuonna 2024 oli 22 kappaletta. Lautakuntien kokouksia on näin noin 82 kokousta vuodessa. Kustannusvertailullisesti, mikäli kaikki kuusi neuvoston edustajaa osallistuisi kaikkiin lautakunnan kokouksiin, tarkoittaisi vuositasolla 83 640 euron jatkuva kustannuslisäystä.

Kuntalaisaloitteista säädetään kuntalain 23 §:ssä ja hallintosäännön 15 luvussa. Hallintosäännön 140-142 §:n mukaan kaupungin asukkaalla, neuvostolla, nuorisovaltuustolla sekä kaupungissa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kaupungin toimintaa koskevissa asioissa. Hallintosääntöön on tehty aloitepykälään täsmennys mainiten neuvostot. Pykälä sisälsi sisällöllisesti neuvostojen aloiteoikeuden jo ennen tätä muutosta. Hallintosäännön lisäksi kaupunginhallituksen hyväksymässä vammaisneuvoston toimintaohjeessa on kirjaus että "Vammaisneuvosto voi tehdä aloitteita ja antaa lausuntoja sekä kannanottoja." ja vanhusneuvoston osalta kirjaus että "Tästä syystä vanhusneuvosto seuraa aktiivisesti asioiden valmistelua ja valmisteleva hallinto tuo ikäihmisille merkittävät asiat vanhusneuvostoon käsittelemään niin varhaisessa vaiheessa, että se voi tarvittaessa antaa lausuntonsa." ja että "Vanhusneuvoston esittelijäsihteerin tehtävänä on viedä eteenpäin kaupungin organisaatiossa vanhusneuvoston aloitteita, lausuntoja ja päätöksiä."

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Aloitteiden käsittely tapahtuu näin perusperiaatteeltaan vastaavasti, oli kyseessä valtuutetun,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

kuntalaisen tai neuvoston jättämä aloite. Se taho, jolla on toimivalta asiasta päättää, käsittelee aloitteen. Vain aloitteen jättäminen ja tiedoksi vieminen eroavat. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla. Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä. Kaikkien vaikuttamistoimielinten tekemät aloitteet ovat kuntalain mukaisia kuntalaisaloitteita. Ne käsitellään kuntalain mukaan siinä viranomaisessa, jolla on toimivalta tehdä asiassa päätöksiä. Nuorisovaltuuston edustajien osalta hallintosääntöön on kuitenkin kirjattu, että nuorisovaltuuston aloitteet tulee käsitellä samassa järjestyksessä kuin valtuutettujen jättämät valtuustoaloitteet. Tämä tarkoittaa, että edustaja saa lukea aloitteen otsikon valtuuston kokouksessa valtuustoaloitteiden jälkeen ja nuorisovaltuustolle annettava vastaus aloitteeseen viedään myös valtuustoon tiedoksi.

Vanhusneuvoston sekä vammaisneuvoston jäsenillä on kuntalain, valtuuston hyväksymän hallintosäännön sekä kaupunginhallituksen hyväksymien toimintaohjeiden antama oikeus tehdä aloitteita, lausuntoja ja kannanottoja. Vaikuttamistoimielinten jäsenet, nuorisovaltuuston jäseniä lukuun ottamatta, voivat asettua ehdolle kuntavaaleissa. Kuntaliiton 'Vaikuttavat vaikuttamistoimielimet' malli lähtee neljästä lähtökohdasta: toimintaedellytyksistä, luottamushenkilöiden tietämyksestä vaikuttamistoimielimistä, viranhaltijoiden tietämyksestä vaikuttamistoimielimistä sekä vaikuttamistoimielinten jäsenten ymmärryksestä toiminnasta osana kokonaisuutta. Valmistelussa tulee mahdollisimman aikaisessa vaiheessa huomioida eri näkökulmat, mukaan lukien vaikuttamistoimielinten. Tampereen kaupungin eettisten toimintaperiaatteiden (kv 19.05.2025 § 69) mukaan "otamme huomioon eri näkökulmat ja vaikutukset päätöksenteossamme, esimerkiksi päätösten vaikutusten ennakkoarvioinnin avulla". Kaupungin valmistelijoita sekä toimieliimiä ohjeistetaan huomioimaan vaikuttamistoimielimet laajasti valmistelussa. Tämä näkökulma otetaan painotetusti tulevilla koulutuksissa huomioon.

Kaupunginhallitus on 30.6.2025 § 319 Vuoden 2026 talousarviokehys ja yhteistoimintaneuvottelujen käynnistäminen päätöksessään hyväksynyt talousarviokehysten. Yhtenä talousarvion jatkovalmistelun pohjana on kirjaus 'Valtuuston, kaupunginhallituksen ja lautakuntien kokousten ja kustannusten vähentäminen'.

Tiedoksi

Tampereen perussuomalaisten valtuustoryhmä, Kirsi Nurmio, Mikko Ala-Kapee

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 21.10.2025 kaupungin internetsivulle www.tampere.fi.

Päätös on lähetetty sähköisesti 21.10.2025.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin internetsivulla www.tampere.fi. Pyydettyessä ote toimitetaan liitteineen.

Muutoksenhakuviranomainen

Päätökseen ei voi hakea muutosta.

Tampere
21.10.2025

Kalle Kaunisto
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§159

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)